

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัด

ประจำเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

โรคปานามาในกล้วย

สำนักงานเกษตรจังหวัดน่านเตือนการระบาดของศัตรูพืช ด้วยหลายจังหวัดในพื้นที่ภาคเหนือมีการระบาดของโรคปานามากกล้วย เช่น จังหวัดลำปาง จังหวัดพะเยา ซึ่งอาจจะมีการระบาดเข้ามาในพื้นที่จังหวัดน่านโดยเฉพาะการนำเอาต้นกล้วยเข้ามาปลูกจากแหล่งปลูกอื่นนอกจังหวัดน่านอาจทำให้เกิดการระบาดของโรคดังกล่าวซึ่งขอแจ้งให้เกษตรกรได้ตระหนักถึงโรคดังกล่าวโดยการสำรวจแปลงปลูกกล้วยว่ามีลักษณะคล้ายโรคปานามาอยู่ในแปลงหรือไม่และหลีกเลี่ยงการนำต้นพันธุ์มาจากแหล่งปลูกนอกพื้นที่โดยเด็ดขาด

“โรคกล้วยตายพราย” หรือ “ตายพราย” มักพบได้ในกล้วยเกือบทุกชนิดพบได้ใน กล้วยอายุ ๔-๕ เดือนขึ้นไป โดยช่วงแรกควรมั่นสังเกตตามก้านใบจะมีสีเหลืองอ่อน ของใบแก่ ซึ่งต่อมาเชื้อราจะลุกลาม จะลุกลามไปยังขอบใบ และจะเหลือง ทั้งใบ หากป้องกันไม่ทันเชื้อรา จะเข้าทำลายเข้าสู่ลำต้น และลุกลามเข้าสู่ก้านใบ โคนใบแก่จะมีสีเหลืองซีด ในที่สุดลำต้นจะยืนต้นตาย หรือล้มตาย เชื้อรา *Fusarium oxysporum* f.sp. *Cubense* เข้าทำลายราก และมีการเจริญเข้าไป ในท่อน้ำ ท่ออาหาร ทำให้เกิดอุดตัน ใบจึงมีอาการขาดน้ำ เหี่ยวเฉา และเปลี่ยนเป็นสีเหลือง หักพับ การเจริญจะชะงักงัน และตายในที่สุด โรคนี้สามารถระบาดไปทางดิน ต้นที่อยู่ในบริเวณนั้นจะถูกโรคนี้ทำลายและจะลามอย่างรวดเร็ว จึงควรทำความสะอาดโคนกอกล้วย อย่าให้รกทำทางระบายน้ำให้ดีอาการกล้วยตายพราย

สาเหตุโรค : เชื้อรา *F. oxysporum* f.sp. *cubense*

ลักษณะอาการ

๑. มักจะเป็นกับกล้วยที่มีอายุ ๔-๕ เดือนขึ้นไป
๒. โดยจะเห็นทางสีเหลืองอ่อนตามก้านใบของใบล่างหรือใบแก่ก่อน ต่อมาปลายใบหรือขอบใบจะเริ่มเหลืองและขยายออกไปอย่างรวดเร็วจนเหลืองทั้งใบ
๓. ใบอ่อนจะมีการเหลืองไหม้หรือตายหนึ่งและบิดเป็นคลื่น ใบกล้วยจะหักพับบริเวณโคนก้านใบ ใบยอดจะเหลืองตั้งตรงเขียวอยู่ในระยะแรก ต่อมาก็ตายไปเช่นกัน
๔. กล้วยที่ตกเครือแล้วจะเหี่ยว ผลลีบเล็กไม่สม่ำเสมอ หรือแก่ก่อนกำหนด เนื้อฟ้ามืด บางครั้งพบใบกล้วยหักพับที่โคนใบโดยไม่แสดงอาการใบเหลือง หรือเหลืองเพียงเล็กน้อยเท่านั้น
๕. ถ้าตัดลำต้นตามขวางจะพบว่าเนื้อในของกาบใบบางส่วนเป็นสีน้ำตาลแดง และอาจมีเส้นใยของเชื้อราให้เห็นบ้าง

วิธีการป้องกัน

โรคตายพรายที่ได้ผลดีคือ ก่อนปลูกซบหน่อพันธุ์ด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา รองกันหลุมด้วยปุ๋ยอินทรีย์ที่คลุกกับ เชื้อราไตรโคเดอร์มา และใช้ไตรโคเดอร์มาราดโคนต้น ควรทำอย่างต่อเนื่องทุกเดือน และหมั่นตัดแต่งใบกล้วยเมื่อมีโอกา

การควบคุมโรคตายพราย

- ๑.ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปลอดโรค
- ๒.ทำลายต้นกล้วยที่เป็นโรค
- ๓.ห้ามซุดย้ายหน่อที่เป็นโรคไปปลูก
๔. ทำความสะอาดเครื่องมือ

ลักษณะของโรคปานามาในกล้วย

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน
เลขที่ ๔/๕ ถนนรอบเมืองทิศตะวันตก ตำบลในเวียง
อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน โทร ๐-๕๔๗๑-๐๒๔๖

